ECHO ZDROJOWE

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

Cena 25 gr.

Wydawca, naczelny i odpowiedzialny redaktor:
Dr. JAROSŁAW SAWCZAK

Redakcja i Administracja: Zakopane, ul. Jagiellońska willa „Mazowiecka" Telef. 509
Godziny urzędowe od 10 do 12-tej

Rok X. Zakopane 15 maja 1935 Nr 9-10

✝

Ś. P.

Wskrzesiciel Państwa Polskiego i Twórca Mocarstwowej Polski

MARSZAŁEK

JÓZEF PIŁSUDSKI

NIE ŻYJE

W dniu 12 maja 1935 roku o godzinie 20 minut 45 zmarł w Warszawie, w Pałacu Belwederskim Pierwszy Marszaszek Polski Józef Piłsudski.

Ś. P. Marszałek Józef Piłsudski zmarł na raka żołądka i wątroby na który cierpiał od dłuższego czasu.

W sobotę dnia 11 maja choroba przybrała stan groźny z powodu wylewu krwi do żołądka i pomimo najtroskliwszej opieki lekarzy krajowych i zagranicznych nie udało się utrzymać Pierwszego Marszałka przy życiu. Opiekowali się w ostatniej chwili Marszałkiem lek. gen. Ruppert, Dr. Stefanowski, dr. Tukanowicz i wiele innych.

Ostatnich Sakramentów św. i namaszczenie udzielił ksiądz dr. Korniłowicz.

„MEMORJAŁ"

wręczony p. Burmistrzowi inż. E. Zaczyńskiemu przez delegatów „Gremjum", w dniu 12 kwietnia 1935 r.

Przemysł hotelowo-pensjonatowy, będący podstawą egzystencji i rozwoju uzdrowisk, opierał się do czerwca 1927 r. na austrjackiej ustawie przemysłowej, której najszerszym atutem było wprowadzenie przymusu należenia do danego zrzeszenia zawodowego, przemysłowego, Rozbudowaniem tej ustawy były okólniki odnośnych ministerstw, dające tym przymusowym zrzeszeniom przemysłowym prawo opinjowania przy wydawaniu przedsiębiorstwom nowo powatającym koncesji.

Oparte na takich podstawach „Gremja" — zrzeszenia właścicieli i dzierżawców pensjonatów, hoteli i restauracyj, tworzyły prawdziwe silne organizacje, które rozporządzając odpowiedniemi funduszami, mogły nietylko skutecznie bronić interesów reprezentowanych jednostek, ale przedewszystkiem stawały się ośrodkiem krzewienia ducha łączności i fachowego przygotowania swoich członków.

„Gremjum" w Zakopanem od chwili swego powstania spełniało należycie swoje zadania, czego dowodem mogą być tak ważne, dla samego przemysłu pensjonatowego, jak i dla odwiedzających Zakopane gości problemy jak: 1) założenie biura informacyjnego na dworcu kolejowym, 2) założenie biura pośrednictwa pracy dla służby pensjonatowej i hotelowej, 3) urządzanie praktycznych kursów dla prowadzących przemysł pensjonatowy 4) zwalczanie nieuczciwej brudnej konkurencji 5) uczestniczenia w wydatnem finansowaniu propagandy Zakopanego, współpraca przy organizacji imprez sportowych, udział w komisjach sanitarnych itp. które „Gremjum" z pożytkiem dla swoich członków przyprowadziło.

Z chwilą wydania nowej polskiej ustawy przemysłowej z dnia 7 czerwca 1927 r., która zniosła przymus należenia właścicieli i dzierżawców pensjonatów do „Gremjum" rozluźniały się węzły organizacyjne.

Członkowie krótkowzroczni, fachowo niewykształceni, niezdający sobie sprawy z wartości jakie im organizacja zawodowa dać może, poczęli pierwotnie odmawiać współpracy, płacenia składek interesować się sprawami zawodowemi ogólnego znaczenia, aż w końcu poczęli gremjalnie opuszczać szeregi organizacji. Zaznaczyć tu nam wypada, że do tego masowego opuszczania szeregów „Gremjum" przyczyniło się w bardzo wielkiej mierze niedość jasne rozgraniczenie między „Gremjum" a „Składnicą Towarową" dla członków „Gremjum", która popadła w konkurs i naraziła członków zrzeszenia na znaczne straty. Za ten fakt czynimy odpowiedzialnymi ludzi stojących podówczas na czele naszej organizacji a równocześnie na czele wspomnianej Składnicy Towarowej.

Krótki okres ogólnego dobrobytu, znacznej frekwencji gości i wysokich cen, spowodował bardzo znaczny przypływ osób rozporządzających odpowiednim kapitałem, z których jedne lokowały go w budowę pensjonatów, drugie zaś w dzierżawieniu ich. Obydwie jednak kategorje tych ludzi nie były należycie obznajomione ani z miejscowymi stosunkami, ani z wymogami przyjezdnych a już najmniej z wymogami przemysłu pensjonatowego. Od tej chwili zaczęła się bezplanowa rozbudowa Zakopanego, budowano w miejscach bez dróg, bez przewodów wodociągowych i elektrycznych, na parcelach, których powierzchnia wystarczała zaledwie na postawienie samych murów. Niedbano o zewnętrzny wygląd budynków, o przyozdabianie ich zieleńcami, kwieciem, estetycznem oparkanieniem i t. p. Wszystko to złożyło się na słuszną krytykę gości i omijanie Zakopanego w sezonie letnim. Taki stan utrzymał się nawet w chmurze następującego kryzysu, dzięki podtrzymywania frekwencji przez obostrzenia paszportowe.

Tak zdeorganizowany przemysł pensjonatowy nie posiadający rzeczywiście silnej i jednolitej zawodowej organizacji, a więc niezdolny do przeciwstawiania się piętrzącym się trudnosciom, zastał kryzys ekonomiczny

Wobec wzmagającego się z każdym rokiem kryzysu frekwencja gości zmalała do wzwyż 50 pro. a wobec pauperyzacji społeczeństwa obroty i ceny zmalały do tych samych rozmiarów.

Właściciele i dzierżawcy pensjonatów chcąc ratować zagrożoną swą egzystencję poczęli się uciekać do brudnej i nieuczciwej konkurencji. Zaczęło się wyłapywanie gości wprost w pociągach, oferowanie cen utrzymania niżej kosztów własnych, posługiwanie się pokątnymi pośrednikami, demoralizowanie koncesjonowanych biur pośrednictwa na dworcu nierealnie wysokiemi opłatami za dostarczonych gości. Przy takiej zabójczej gospodarce naturalnie właściciele pensjonatów nie tylko, że nie otrzymywali uczciwej wysokości zarobków ale pracowali deficytowo, nie byli wstanie płacić ani podatków, opłat socjalnych i t. p. świadczeń publicznych, ale narażali na straty dostawców. To samo da się powiedzieć i o dzierżawcach z tem tylko, że ci nie będąc zazwyczaj związani z Zakopanem stałą siedzibą ani stałemi interesami, postępowali jeszcze bardziej bezwzględnie.

Do pogłębienia tego stanu przyczyniają się w mierze może najznaczniejszej ukryte pod mianem „will" pensjonaty niekoncesjonowane, których ilość przewyższa trzykrotnie sumę pensjonatów koncesjonowanych. Pensjonaty te wobec braku najprymitywniejszych nawet urządzeń sanitarnych, wobec braku jakiejkolwiek znajomości potrzeb i obsługi gości dyskredytują Zakopane jako uzdrowisko przed przyjezdnymi. Pensjonaty te nadomiar nieobarczone podatkami, opłatami socjalnemi i wysokimi czynszami dzierżawnemi, korzystając z niższych cen za wodę i prąd elektryczny, mogą wybitnie konkurować z przemysłem pensjonatowym a pozatem nie zgłaszając przybyłych gości do Urzędu Klimatycznego, zwalniają ich od płacenia taksy zdrojowej, narażając Zarząd Uzdrowiska na bardzo znaczne straty.

Wszystkie bolączki wyżej wyszczegolnione złożyły się na upadek przemysłu pensjonatowego. Zarząd oraz poszczególni członkowie „Gremjum" widząc taki stan rzeczy i zdając sobie sprawę, że wyjściem z tego chaosu może być tylko silne zespolona organizacja, korzystając z wydania nowe-

i do ustawy przemysłowej z dnia 7 czerwca 1934 r. a w szczególności z § 77 tej noweli, wprowadzającego na żądanie członków zrzeszenia-przymus należenia do organizacji, i przystąpili do opracowania statutu nowej organizacji, której nadali miano „Związek Właścicieli Pensjonatów, Hoteli i Restauracyj w Zakopanem“ opartej na zdrowych i silnych podstawach.

Celem usanowania stosunków w zakopiańskim przemyśle pensjonatowym, hotelowym, postawili sobie członkowie założyciele za zadanie przeprowadzenia następujących postulatów:

1) wnieść umotywowaną petycję do kompetentnych władz w sprawie uregulowania rozwoju przemysłu pensjonatowego w Zakopanem a to przez.

a) wydanie zarządzeń wstrzymujących budowę nowych pensjonatów na przeciąg lat 5:

b) o nieudzielania koncesyj na prowadzenie przedsiębiorstw hotelowo-pensjonatowych na przeciąg lat 5.

2) Przywrócić dawne uprawnienią „Gremjum“ opinjowania władzom przemysłowym I. inst. podań przed wydaniem nowej koncesji.

3) Przeprowadzenie jednorazowej nadzwyczajnie lustracji pensjonatów koncesjonowanych, któraby ustaliła, które z nich odpowiadają wymogom ustawowym i sanitarnym odnośnie tej gałęzi przemysłu.

4) Co do anonimowych, niekoncesjonowanych pensjonatów wnieść

a) okresowe przeprowadzanie lustracyj budowlano-sanitarnych, w których jako rzeczoznawca powinien uczestniczyć delegowany członek Związku,

b) o wprowadzenie stałej lotnej kontroli mającej za zadanie stwierdzania, czy „wille“ rzeczywiście zajmują się wyłącznie wynajmem pokoi, czy też prowadzą pokątny pensjonat,

c) o obciążenie ich temi samemi opłatami za wodę, prąd elektryczny, świadczenia socjalne i podatki państwowe.

5) Poczynienie odpowiednich kroków zmierzających do uregulowania sprawy domów zdrowia i wypoczynkowych oraz domów zakonnych. Domy te będące własnością stowarzyszeń o charakterze społecznym, korzystają z wydatnych ulg, a niejednokrotnie z zupełnego zwolnienia z opłat skarbowych, socjalnych i samorządowych stanowią poważną konkurencję dla naszego przemysłu, reklamując się w dziennikach jako p e n s j o n a t y zapodając ceny niżej rzetelnej kalkulacji przedsiębiorcy prywatnego.

6) Wymóc na właścicielach wydzierżawiających swoje pensjonaty i wille sezonowo, obowiązkowe zgłaszanie dzierżawców w sekretarjacie Związku, któryby wykazy dzierżawców przedstawiał Władzom Skarbowym i Samorządowym w celu przyspieszenia ściągnięcia podatków i opłat za wodę przed zakończeniem sezonu.

7) Przywrócenie Związkowi wyłącznej koncesji na prowadzenie biura informacyjnego na dworcu kolejowym.

Postulat ten jest jednym z najważniejszych ze względu na to, że do dzisiaj istniejące prywatne biura pośrednictwa na dworcu nie oddają żadnej korzyści naszemu przemysłowi, działają demoralizująco, obniżają ceny w pensjonatach i są niesłychanym haraczem, wynoszącym 19 do 20 proc. na rzecz pasożyta - pośrednika. Biura te utrzymując naganiaczy dworcowych, posługujących się niebywale nachalnemi metodami, wyłapywania gości, stają się prawdziwą, odstraszającą plagą Zakopanego.

8) W sprawie pokątnego pośrednictwa, oblęgającego chmarą dworzec zakopiański i przylegające do niego ulice, zwrócić się do władz o pomoc do ukrócenia ich szkodliwej działalności i wysiedlenia z Zakopanego.

9) Przyjęcie ruchu turystycznego przez Związek.

Do tego celu służyć będzie specjalna, z łona Związku wysunięta, Sekcja turystyczno-propagandowa, której zakres działania znajduje się w opracowaniu.

10) Współpraca z Zarządem Uzdrowiska w propagandzie Zakopanego, urządzanie Imprez Sporto-

wych, oraz wydawanie organu propagandowego z listą gości.

11) Założenie przy Związku biura pośrednictwa pracy dla służby pensjonatowej, którego dochody przeznaczone by były na urządzanie fachowego przeszkolenia służby pensjonatowej. Koncesję taką „Gremjum“ posiadało od 1925 roku, wydaną przez Województwo,

12) Urządzanie dla członków, w czasach posezonowych, praktycznych kursów i odczytów fachowych.

13) Zdobycie własnej „Świetlicy“ celem podtrzymania ducha łączności członków, urządzania wspólnych zabaw i rozrywek towarzyskich.

14) Poza sprawami obchodzącemi przemysł zakopiański, Związek postawi sobie za zadanie złączenie wszystkich uzdrowisk województwa krakowskiego pod jednym sztandarem, dla uregulowania wspólnych interesów. Zrzeszenie takie byłoby zaczątkiem ogólno państwowej organizacji reprezentującej interesy wszystkich zdrojowisk i przemysłu pensjonatowego.

Przedkładając JWP. Burmistrzowi niniejszy memorjał jesteśmy pełni nadziei, że JWPan Burmistrz jako wysoko ceniony rzecznik i wielki znawca spraw uzdrowiskowych zrozumie nasze zmagania i poprze akcję naszą Swoim autorytetem.

Dvabé,

Więcej słońca.

Afisz turystyczno- propagandowy jest jednym z najgłówniejszych środków bezpośredniej reklamy, docierającej wprost do klijenta gościa.

Naczelnym postulatem reklamy — to zgodność ze stanem faktycznym, a więc afisz taki winien odpowiadać rzeczywistości, musi on „obrazować“ piękno naturalne danej miejscowości turystycznej, lub raczej jej fragmentu.

Tylko taki afisz propagandowo - turystyczny spełni swoją rolę.

Hotelarze wszystkich krajów są bardzo zainteresowani posiadaniem gustownych i estetycznie wykonanych afiszów turystycznych, bowiem źródłem ich dochodu jest przecież turystyka krajowa i zagraniczna,

Z pośród afiszów turystyczno - propagandowych w ilości około 400 sztuk z różnych krajów, posiadanych przez Szkołę Hotelarską w Krakowie, zwracają na siebie uwagę francuskie afisze, tak pod względem estetycznego wykonania, jak i posiadanej ilości. — W kraju tym, poza rządowymi afiszami, istnieją jeszcze szereg ośrodków regjonalnych t. zw. „Syndicat d'Initiative“.

Syndykaty te mają na celu produkcję afiszów, oraz materjału turystycznego w postaci różnych wydawnictw, jako to: broszurek, prospektów ulotek i książek.

Warto podkreślić fakt, iż w celu przyciągnięcia do nas obcokrajowców, posiadamy dobre turystyczne wydawnictwa, ilustrujące Polskę w językach: francuskim, angielskim i niemieckim, starannie opracowane i wydane.

Wydawnictwa te przeznaczone są dla turystów zagranicznych, przeto są nieznane u nas w Kraju.

Jedno tylko zapytanie: dlaczego posiadamy tak mało afiszów i dlaczego niebo na na tych afiszach jest przedstawione w ciemnych barwach.

— Może dlatego, żeby obcego przybysza, przyjeżdżającego do Polski, spotkało przyjemne rozczarowanie?

Z punktu widzenia reklamy, fakt ten, jako niezgodny z rzeczywistością, należy bezwzględnie potępić!

— A więc więcej słońca nietylko w naturze, ale i na afiszach.

Informator po Poznaniu

Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet w Zakopanem.

Praca Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet w Zakopanem grupuje się w następujących referatach:

I. Wychowania Obywatelskiego
II. Opieki nad Matką i Dzieckiem
III. Wytwórczości
IV. Dochodowym
V. Prasowym

I. REFERAT WYCHOWANIA OBYWATELSKIEGO jest treścią życia Zwiazku. Dla niego pracują wszystkie inne. Praca w tym referacie polega na:

1). uświadamianiu Obywatelsko - politycznem członkiń przez wygłaszanie referatów, odczytów, czy pogadanek z dziedziny życia politycznego, społecznego lub ekonomicznego.

II). uświadamianie szerszych mas kobiet przez pracę świetlicową.

Oddział prowadzi 2 świetlice: a) dla kobiet, b) dla młodych góralek.

a). Zebrania świetlicowe dla kobiet odbywają się co niedzieli. Celem tej świetlicy jest przy daniu kobietom miłych chwil wypoczynku po ciężkiej pracy, przy dźwiękach radja, ciepłym podwieczorku i grach towarzyskich, — wychowanie w duchu obywatelskim przez pogadanki z różnych dziedzin życia przedewszystkiem zaś z historji, geografji kraju rodzinnego, następnie z życia politycznego, społecznego i t. d. W tej świetlicy prowadzi się też kurs dla analfabetek przez siłę fachową, płatną.

b). Równolegle a tylko z uwzględnieniem wieku i jego potrzeb prowadzona jest również niedzielna świetlica dla młodych góralek.

Praca wychowawcza prowadzi się przy pomocy gier ruchowych, towarzyskich, wycieczek w okolice Zakopanego, oraz organizowanych przez Oddział wraz z góralkami zabaw z których dochód przeznaczony na wycieczki krajoznawcze. W świetlicy tej zorganizowano Przysposobienie kobiet do obrony kraju. —

III). Wreszcie trzecim działem pracy w tym referacie jest współudział od działu w obywatelskich komitetach urządzania obchodów patryjotycznych i rocznic narodowych, branie w nich udziału oraz urządzanie tych uroczystości w łonie Związku i świetlic. (Rocznica Niepodległości 11 listopada i Uroczystość imieninowa Marszałka Józefa Piłsudskiego dn. 19 marca)

IV). Oprócz powyższych programów prac Referat ten bierze udział w pracy wszystkich okolicznościowych komitetów obywatelskich. I tak w ubiegłym roku brał żywy udział w pracy miejscowego komitetu powodziowego przez urządzanie zbiórek w kawiarniach i domach, prowadzenie ewidencji ludzi poszkodowanych przez powódź i dyżury przy pracach około uprzątnięcia koryta rzeki Bystrej.

V). Referat ten brał też udział w akcji wyborczej B. B. W. R. przy wyborach do Rady Miejskiej i uzyskał mandat jednej radnej, jednej zastępczyni i 4 członkiń do różnych komisji gminnych. Akcję tę przeprowadził dwukrotnie a mianowicie: w czerwcu i we wrześniu zorganizował wówczas 2 zebrania przedwyborcze kobiet z przemówieniami przed pierwszemi wyborami i drugie przed drugiemi wyborami w drugim okręgu. —

2.) REFERAT OPIEKI NAD MATKĄ i DZIECKIEM PROWADZIŁ:

I). dożywianie obiadami dzieci w szkołach powszechnych od 1 kwietnia do 15 czerwca ub. r.

II). kolonje letnie w Jarczysku wynajętym przez Oddział na ten cel dla dzieci biednych z Polski i dla polskich dzieci z Niemiec od 15 czerwca do końca sierpnia ub. roku.

III). dożywianie 15-ga niemowląt mlekiem stale przez cały rok.

IV). urządzono święcone dla biednych matek i dzieci

V), św, Mikołaja

VI. dwukrotnie gwiazdkę z funduszów uzyskanych przez Oddział i drugi raz z daru Towarzystwa Francuskiego. —

3). REFERAT TWÓRCZOŚCI PROWADZIŁ:

2 kursy trykotarskie od 15 IX do 15 X. i od 16 X do 15 XI 1935

IV. REFERAT DOCHODOWY.

zdobywał fundusze na prowadzenie i rozszerzanie pracy w referatach Wychowania Obywatelskiego i Opieki nad Dzieckiem, Urządzono 11 imprez jako to zabawy, zbiórki, odczyty, loterje, które, dały dochodu netto 2.500 zł.

5). REFERAT PRASOWY.

prenumeruje i sprzedaje po 3 egzemplarze pism Związkowych oraz umieszcza notatki i sprawozdania z pracy oddziału w „Echu Zdrojowem" „Ekspresie" i „Pracy Obywatelskiej"

c. d. n.

Jarocy.

Pękająca ze śmiechu tragedja.

Związek Rezerwistów zakopiańskich urządził dnia 4 kwietnia b. r. przedstawienie amatorskie „Ponad Śnieg“ Żeromskiego, którem zainaugurował szereg imprez z okazji Tygodnia Propagandy zagadnień zachodnich. Włożono dużo starania i pracy, aby tą piękną, wstrząsającą sztukę odegrać jak najlepiej.

Jednakże choćby zespół amatorski najudatniej pokonał takie trudności, jak okrzyki zbuntowanego tłumu, zbrojne napady, zabójstwa, padanie konających, udawanie kalectwa, to zespół ten nie jest wstanie przerobić publiczności. Tej szarej publiczności zakopiańskiej, która po za nielicznemi wyjątkami idzie na przedstawienie nie poto, żeby myśleć, pogłębić swe uczucie, lecz poto, żeby rechotać ze śmiechu, nie śmiać się już, ale rechotać przy lada sposobności. Publiczność ta stłoczona i nieuruchomiona przez długie godziny, tylko czycha na to, ażeby podchwycić jakiś mniej udatny gest dramatyczny aktora, dobrze jej wdodatku znanego, spotykanego w interesach codziennych aby obrócić w kpiny najtragicznejsze chwile napięcia w sztuce i salwą owego rechotu przyjąć czy to żegnanie się według swego obrządku ukraińskiego chłopa (nader udatnie oddanego przez dra Czubernata), czy padanie przebitego bagnetem, czy wyznanie miłośne, czy wreszcie wyłażący z pod płaszcza inwalidy czubek buta, czy nogi, którą niby stracił na wojnie.

A sztuka ta nie jest łatwa do odtworzenia. Widziałem ją na scenie warszawskiej, graną przez sławnych artystów. Tam despotyzm kresowej obszarniczki trząsł i synem i siostrzenicą i ruskim chłopem, a tragizm walki łzy wyciskał. Tam zaloty przyjaciela żony wybuchły szałem długo tamowanej namiętności; ta żona zaś z trudem tylko trzymała się na wodzach w obecności męża, a tem bardziej po jego odejściu. Tam dorodny młodzieniec z pierwszego aktu, w drugim znękany losem, dopiero w trzecim przedstawiał ruinę młodości i urody, wlokąc za sobą o kuli (widoczną) zdruzgotaną nogę. Tam wzbierający za sceną tłum wywoływał dreszcze zgrozy.

W amatorskiem przedstawieniu od tragedji maleńki kroczek do śmieszności. Amatorskie przedstawienie nie rozporządza środkami działającymi na widzów sugestywnie. Im niezwyklejsza sytuacja, tem trudniej w nią widzom uwierzyć; a najmniejsze niedociągnięcie aktora przerzuca poważną chwilę w nastrój komizmu.

Dlatego to granie przez amatorów komedji, farsy czy satyry udaje się zwykle doskonale. Wtedy każde niedociągnięcie budzi tem większą wesołość wśród roześmianego już tłumu, a wszelka usterka podtrzymuje pożądany nastrój humoru. Role komiczne i charakterystyczne to są tak zwane „samograje“, których odtworzenie nie wymaga u aktora takiego wysiłku przeżywania a samo już pojawienie się na scenie popularnego mieszkańca Zakopanego w odmiennem ubraniu i wcieleniu budzą wesołość, zadowolenie. Bawi się publiczność. bawią się aktorzy; nie tylko na przedstawieniu, ale i na próbach. Bo ci ludzie pracy, tak dalekiej od sztuki, nie mogą się zdobyć na takie napięcie nerwów i na taką śmiałość wyrazu, jak aktor zawodowy. Ponadto myśl przewodnia autora, sens moralny, przenika w satyrze skutecznie do umysłów widzów i cel wyższy sztuki osiągnięty. Tłum przerywa grę wybuchami chóralnego śmiechu, co nie przeszkadza zbytnio aktorom, a raduje ich i jest za ich trud nagrodą.

A co robi ta popularna publiczność, obecna na dramacie? Wyczynia wprost jakieś dziwy! Krząkanie, kichanie, głośne rozmowy, bieganie, tupanie spóźnionych, trzaskanie drzwiami, i jakiś niesamowity chrząst krzeseł jakoby każdy widz siedział na rozrzażonych węglach, albo był chory na świerzb.

Czy nie dałoby się jakoś pouczyć i wychować tej publiki, rekrutującej się częściowo z półinteligentów? Jakoś ująć ją w karby i nadać pewny rygor spóźnialskim, służbie i drzwiom rozchuśtanym? Choć Zakopane pod tym względem jest zakutą prowincją, a jednak widuje się w różnych Pipidówkach popularne przedstawienia o znacznie spokojniejszym przebiegu!

A zatem: Szanowna Publiko Zakopiańska z dalszych rzędów! Wykichaj się i wygadaj przed przedstawieniem w sieni teatru, oraz wywierć się w domu na własnych stołkach, aby na przedstawieniu dać możność innym usłyszeć jedną ósmą słów aktorów, ginących w nieakustycznej sali.

Aktorzy z Bożej łaski! Kochankowie, którzy się wstydzicie wyjawić znajomej publiczności pchającą was wzajemnie w objęcia namiętności, idźcie lepiej spać bogobojnie, każdy do swego małżeńskiego łoża.

Bohaterze, który zapomniałeś na polu walki zostawić swój kikut, odegraj lepiej dramatyczną scenę na obu nogach!

Tragiczna matko, której despotyzm ma jagnięcą dobroduszność, pomartw się raczej nad wyrwanym razem z wełną guzikiem od kamizelki swego syna!

Plądrujący dwór bolszewicy, którzy się namyślacie, które sprzęty przeznaczył wam reżyser do rzucania o ziemę; idzcie lepiej do „Baru Jędrusia" aby tam, podpiwszy nieco z prawdziwą werwą rozbijać kieliszki. Szafo, która się w najważniejszej chwili nie chcesz otworzyć, dobierz sobie klucz przed rozpoczęciem przedstawienia.

Reżyserzy teatrów amatorskich! wybierajcie sztuki lekkie, wesołe i nietrudne; bowiem łatwiej jest drgnieniem powiek pobudzić zakopiańskiego widza do spazmatycznego śmiechu, niż słowami „czystszemi ponad śnieg" wykrzesać z niego iskrę wzruszenia.

Warto tu wspomnieć zeszłoroczne przedstawienie „Ułanów Księcia Józefa" Anczyca. Z wyjątkiem pierwszego aktu, doskonałe przedstawienie! Ubawiliśmy się na niem wyśmienicie! Taki inżynier Wesołowski, albo p. Hałasowska w swych rolach charakterystycznych nie ustępowali prawdziwym artystom, również i cały szereg innych postaci był doskonale odtworzony, a p. Polkowa uroczą sylwetką i wdzięczną swobodną grą dorównywała gwiazdom polskiej sceny. Warto byłoby tę sztukę kiedy w Zakopanem powtórzyć. I jeszcze jedna sprawa. Grający główną rolę nie może być jednocześnie reżyserem. To jest zadanie ponad siły, zwłaszcza w zespole amatorskim. Nad nim musi ktoś ciągle czuwać, baczyć na każdy jego gest, nie można wtedy być zajętym główną rolą.

KRONIKA.

TATRY W ŚNIEGU. Święta Wielkanocne przeszły w Zakopanem i Tatrach pod znakiem wspaniałej pogody. Nowy śnieg, jaki spadł w górach w przeddzień świąt, poprawił znacznie i tak bardzo dobre warunki zimowe w Tatrach. Główny punkt ciężkości ruchu świątecznego skoncentrował się w górach, w których wszystkie schroniska wypełnione zostały do ostatniego miejsca turystami i narciarzami.

Na okres świąt Wielkiejnocy przybyli do Zakopanego m. i. wojewoda dr. Dziadosz, wicewojewoda Walicki, prezydent Krakowa Kaplicki, generałowie: Sosnkowski, Rayski, Neugebauer, Mond, Świat literacko-artystyczny reprezentował Wierzyński.

W ostatnich dniach spadła w górach nowa warstwa śniegu, pokrywając szczyty i doliny grubą warstwą nośnego śniegu grubości około 40 cm. tworząc idealnie warunki dla sportów zimowych.

W związku z tem i dalszego trwania w górach niskiej temperatury jest pewność, że stan ten utrzyma się jeszcze przez czas dłuższy.

ŚWIĘTO GÓR W ZAKOPANEM. Jak się dowiadujemy „Święto Gór" w Zakopanem odbędzie się między 4 a 11 sierpnia b. r.

KOMITET PROPAGANDY POŻYCZKI INWESTYCYJNEJ. Dla propagandy Pożyczki Inwestycyjnej utworzony został Komitet Obywatelski, do którego weszli przedstawiciele wszystkich organizacyj społecznych. Przewodniczącym komitetu propagandowego wybrany został nacz. sądu grodz. s. o. dr. Z. Daniec.

SUBSKRYPCJA 3 PROC. PREMJOWEJ POŻYCZKI INWESTYCYJNEJ W ZAKOPANEM. Dzięki sprężystej akcji Komitetu obywatelskiego dla propagandy Pożyczki Inwestycyjnej pod przewodnictwem nacz. sądu grodzkiego s. o. Zdzisława Dańca subskrypcja dopisała w całej pełni Członkowie „Gremjum właścicieli pensjonatów, hoteli i restauracyj w Zakopanem" zadeklarowali sumę zwyż 20.000 zł., Związek Legjonistów 1000 zł., Kongregacja kupiecka na walnem zebraniu postanowiła cały kapitał Kongregacji w kwocie 1000 zł. przeznaczyć subskrypcję pożyczki.

ZEBRANIE OBYWATELSKIE WSPRAWACH PODATKOWYCH. Dnia 9 bm. odbyło się w sali kina „Sokół" zebranie w sprawach podatkowych. W zebraniu tem wzięło udział około 800 osób. Naczelnik Urzędu skarbowego nowotatarskiego p. Baradziej w 2 godzinnem przemówieniu udzielił zebranem dokładnych wyjaśnień, jakie kategorje płatników, oraz w jakich rozmiarach, korzystać mogą z ulg ogłoszonych w ostatniem rozporządzeniu ministerstwa Skarbu. Ze względu na ważność tych autentycznych wyjaśnień, dokładne sprawozdanie podamy w najbliższym numerze.

ZNIŻKI KOLEJOWE Z UZDROWISK. Ministerstwo kolejowe udzieliło powracającym z uzdrowisk krajowych i letnisk morskich indywidualnych zniżek kolejowych. Zniżka stosowana będzie w okresach od 1 maja do 15 czerwca i od 1 września do 31 października 1935 r. przy wyjazdach zaś z letnisk nadmorskich do października br. Podróż ulgowa może nastąpić po conajmniej 10 dniowym pobycie w uzdrowisku, przy wyjeździe do stałego miejsca zamieszkania, oddalonego od stacji wyjazdowej niemniej niż 80 klm. Przerwy w podróży są niedopuszczalne.

PRZEMYSŁ DRZEWNY W ZAKOPANEM. Przemysł drzewny w Zakopanem na wiosnę nieco się ożywił. Przypominamy że firma Józefa Rotha przy Starej Polanie i Wachs i Ebel przy ul. Nowotarskiej, przyjmuje największe zamówienia na wszelkie materjały budowlane.

Z ŻYCIA RODZINY ZWIĄZKU REZERWISTÓW. W ostatnich tygodniach odbyło się zebranie w „Rodzinie Rezerwistów", na którem wygłosiła odczyt o nowej konstytucji p. inż. Zopothowa zaś prezes p. dr. Chudzikiewiczowa o „Polakach w Niemczech". Za inicjatywą p. prezesa prof. dr. Chudzikiewiczowej zebrano dla rodaków w Niemczech kwotę około 20 zł.

Dnia 4 maja br. odbyła się w salach „Sokoła" zabawa taneczna, w której wzięły udział wszystkie sfery Zakopanego z przedstawicielami władz na czele. Zabawa wypadła bardzo dobrze, trwała prawie do białego dnia i przyniosła znaczny dochód przewyższający kwotę 600 zł.

Jak się dowiadujemy „Rodzina Rezerwistów" urządza w najbliższym czasie zebrania towarzyskie. Zebrania te urozmaicone będą dancingiem i wesołym programem.

WZOROWE ATELJER KRAWIECKIE. Wśród wielu znanych i wzorowych firm w Zakopanem na specjalną uwagę zasługują atelje krawieckie p. St. Wilczyńskiego znanego w Polsce sportowca przy ul. Kościuszki. Pan St. Wilczyński w swoim zawodzie udoskonalił się w różnych firmach Paryskich nic tu dziwnego że firma ta jest czółową nietylko w Zakopanem ale i w Polsce zaznaczyć należy że w ateljer krawieckiem P. Wilczyńskiegoczyni zakupy i obstalunki Dom prywatny Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

ZWIĄZEK IZB PRZEMYSŁOWO - HANDLOWYCH POPIERA POSTULATY UZDROWISK. W Poznaniu obradował zjazd prezesów Izb Przem - Handlowych, który zaszczycił swoją obecnością minister przem. i handlu w otoczeniu dyrektorów departamentów. Między różnymi wnioskami — na wniosek Krakowskiej Izby Przem. - Handlowej uchwąliło zebranie poczynienie kroków, zmierzających do przyspieszenia wydania ustawy o miejscowościach turystycznych i wypoczynkowych, której projekt został przez Związek Izb Przem.-Handl. przedstawiony przed kilku miesiącami właściwym czynnikom. Postanowiono również poczynić starania o ulgi podatkowe dla handlu sezonowego w uzdrowiskach i o zniżki kolejowe dla osób wracających z uzdrowisk.

ECHA TARGÓW MIĘDZYNARODOWYCH W POZNANIU. Na międzynarodowych targach w Poznaniu firmy wyrabiające wyroby ludowe i pamiątki zakopiańskie reprezentowane były dość bogato.

Między innemi widzieliśmy bardzo bogate i artystycznie urządzone stoiska: H. Białeckiej, Fajkosza, Komendzińskiej, Żytkowicza, Szczerby i Pasternaka.

Zwiedzający targi z zainteresowaniem oglądali wystawiane wyroby.

OBUWIE SPORTOWE
Według najnowszych fasonów
po cenach b. przystępnych
poleca: najsolidniejsza zakopiańska wytwórnia obuwia turystycznego i narciarskiego
B. POLAGERA
ul, Nowotarska 10. Wypożycza się obuwie narciarskie!

Projekty budową will i pensjonatów oraz wszelkie roboty budowlane najkorzystniejszych warunkach w biurze architektyczno-budowlanem
arch. MONICZEWSKI MARJAN
ZAKOPANE, UL. Chałubińskiego willa „HOŻA"
TEL. 771

Drzewo, deski, belki oraz materjały drzewne poleca: **J. ROTH** ZAKOPANE KASPROWICZA

Drzewo budowlane oraz deski różnych gatunków najlepiej nabyć w firmie **DR. GOLDNER** Zakopane ul. Krupówki w podwórzu dom Krzysiaka

MAGAZYN MÓD
„STEFA"
Polecam najnowsze kapelusze w wielkim wyborze oraz wykonuję wszelkie roboty w zakres ten wchodzące
ZAKOPANE Krupówki 30

UPRAWNIONY ZAKŁAD TECHNICZNO DENTYSTYCZNY
Mieczysław Rivo
ZAKOPANE, RYNEK 5 DOM CZECHA.

Wytwórnia wędlin i wyrąb mięsa
B. Rajski
N. TARG ul. **Kolejowa 7 tel. 46**
poleca: swe znane z dobroci wędliny oraz mięsa wszelkich gatunków.

Kotły i radjatory do centralnego ogrzewania oraz t. zw. „Dauebrandy" ANGIELSKIE KUCHNIE WĘGLOWE. Maszyny, pralnicze, kuchenne i gospodarcze.
Biuro techniczno-Handlowe
W. L. Kawałek
Kraków, Gertrudy 5. telefon 143-07

Wędliniarnia
B. RAJSKI
Zakopane, ulica KOŚCIUSZKI tel. 717
poleca: znane z dobroci wędliny różnych gatunków pierwszej jakości
Dla pens. i rest. spec. zniżki

HANDEL TOWARÓW MIESZANYCH
„GOSPOSIA"
M. HOROSZKO ZAKOPANE
Ul. Nowotarska tel. 738 Filja Kasprowicza tel. 754
POLECA: Wszelkie towary korzenno-spożywcze. Wyborowe mieszanki kawy i herbat, jarzyny, owoce, węgiel opałowy, artykuły gospodarstwa domowego.
Masło i sery po najniższych cenach hurtownych z dostawą do domu.

ZAWIADOMIENIE!
Rok założenia 1927
MAJA BOZOWSKA
dawniej Marjan Bozowski
Zawiadmia P.T. Klijentów że nadal prowadzę KOLEJOWE PRZEDSIĘBIORSTWO DOWOZOWE w Zakopanem
tel. 572
Dla urzędników inwalidów i wojskowych specjalne ulgi

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD FRYZJERSKI
Szymański Jan
b. wsp. firmy Antoine w Paryżu
Zakopane, Witkiewicza tel. 245
trwała ondulacja najnowszemi aparatami.
wysyła prac. na tel. żądanie do pensjonatów

ZAKŁAD KRAWIECKI DAMSKO-MĘSKI
PIOTR MORDARSKI
ZAKOPANE ul. SIENKIEWICZA
wykonuje wszelkie ubiory damsko męskie z własnych i powierzonych materjałów szybko i solidnie. Okaziciel niniejszego ogłoszenia otrzymuje rabat.

PENSJONAT „BOREK"
Zakopane — ul. Jagiellońska
pod zarządem właścicieli
Tylko dla zdrowych. Kuchnia obfita pierwszorzędna na maśle Garaże, stajnie blisko Stadjonu, Pianino, patefon Ceny przystępne Telefon 923

Nowowybrany wójt w Poroninie

Wojciech Orawiec

Urodzony w roku 1899 w Poroninie. Po ukończeniu szkoły wstąpił w roku 1912 do służby pocztowej. Czynny członek Związku Strzeleckiego z czasów zaborczych. W roku 1915 wstąpił do Legjonów polskich,

W roku 1917 przeniesiony do armji austrjackiej 1. XI 1918, wstępuję jako ochotnik do Wojska Polskiego. Dnia 26 marca 1921 roku bezterminowo urlopowany wstąpił z powrotem na służbę pocztową.

Wykwalifikowany pracownik pocztowy odznaczony został Krzyżem zasługi. Nowowybrany wójt gminy Poronin jest doskonałym znawcą miejscowych stosunków, więc społeczeństwo wiedząc, że gmina zbiorcwa w Poroninie stanie na właściwym poziomie i doczeka się pomyślnego rozwoju.

Nowemu wójtowi składa Redakcja życzenia owocnej pracy na nowej, tak ważnej placówce.

Wojciech Orawiec.

Podziękowanie.

Składamy na tem miejscu JWPanu drowi Czubernatowi lekarzowi weteryuarji za bezinteresowną pomoc dla kolonji w Jarczysku, za bezpłatne dostarczanie skonfiskowenego a niesprzedanego mięsa, óraz piekarniom WPP Kwapienia i W. Rottera za bezpłatne dostarczenie pieczywa raz w tygodniu dla tejże kolonji.

W szczególności wyrażamy serdeczne podziekowanie WPanu W. Rotterowi właścicielowi piekarni przy ul. Nowotarskiej za zawsze ochotne ofiarowauie swego wyborowego pieczywa różnego gatunku, na rozmaite imprezy i uroczystości jak „Gwiazdkę“ „Święcone“ urządzane dla biednych dzieci.

ZWIĄZEK OBYWATELSKIEJ PRACY KOBIET
w Zakopanem.

Kącik prawniczy

Na liczne zapytania w sprawach prawniczych a w szczególności w sprawach podatkowych i administracyjnych, nie jesteśmy w możności z powodu małej objętości „Echa Zdrojowego" każdemu z naszych P.T. Czytelników dać odpowiedź w rubryce: „Odpowiedzi Redakcji" Pragnąc jednak zadość uczynić żądaniom naszych P T Czytelników umieszczac będziemy w każdym numerze „Echa Zdrojowego" „KUPON REDAKCYJNY", który prosimy wyciąć i na kartce pocztowej nadesłać do Redakcji z wymienieniem rodzaju żądanej porady. Porady lub pomocy prawnej udziela Redakcja ZUPEŁNIE BEZPŁATNIE. Na odpowiedź listowną prosimy załączyc znaczek za 80 gr. Telefoniczne porady od godz. 10 tej do 12-tej (Nr Telefonu: 509) Ustnie równie w tych samych godzinach

KUPON REDAKCYJNY
„ECHA ZDROJOWEGO"
NA PORADĘ i POMOC PRAWNĄ

Zgłoszenia przyjmuje Redakcja ul. Jagiellońska, willa „Mazowiecka" (droga do Smerekowa) telefonicznie od godź. 10 do 12-tej (Nr. tel. 509) Ustne również w tych samych godź

Firma K. MĄSIORSKI
ZAKOPANE DWORZEC KOLEJOWY
TEL 325 TEL, 325

Węgiel Koks
materjały budowlane.
wagonowo i detalicznie

Biuro Spedycyjne
Transporty
i przechowywanie mebli

Biuro i składy na dworcu kolejowym

Sosnowiec WYKWINTNY LOKAL KAWIARNIA CUKIERNIA ORAZ RESTAURACJA JARSKA **„REX"**
Rendez Vous eleganckiego świata. Dancing, Salon brydżowy. Śniadania obiady jarskie podwieczorki kolacje. Wyborne ciastka codzień świeże pączki,

---

BAR-RESTAURACJA
„Tatrzańska"
Róg Zamoyskiego i Witkiewicza
M. BIELATOWICZ
POLECA DRUGIE ŚNIADANIA OBIADY I KOLACJE.
Ceny przystępne
LOKAL POWIĘKSZONY I STYLOWO ODMALOWANY
WIECZOREM DANCING

PIERWSZORZĘDNY SALON KRAWIECKI
Stanisław Nosal
KATOWICE ul. 3 maja Nr. 7 Tel. 336-15
Wykonuje garnitury z własnych i powierzonych materjałów podług najnowszych modeli

---

MLECZARNIA CICHY KĄCIK
ZAKOPANE 2 TOPOROWA CYRLA
Plaża z leżakami, drugie śniadania, podwieczorki, cukry, owoce, napoje chłodzące. Ceny niskie.

Najtańsze źródło
bielizny pończoch, rękawiczek, swetrów oraz wszelkich artykułów w zakres galanterji wchodzących wielki wybór wełny, włóczki jakoteż dodatków do robót ręcznych
Mania Lublińska
Katowice ul. Marjacka tel. 324-09 sklep frontowy.
ceny konkurencyjne obsługa solidna

WILLA „KRYSTYNA"
Zakopane ul. Chałubińskiego obok Bristolu
Wynajmie pokoje z całodziennem utrzymaniem po cenach ulgowych. Po sezonie ceny zniżone

---

Pensjonat Słoneczna
ZAKOPANE BYSTRE DROGA DO KUŹNIC.
Poleca wolne pokoje po cenach zniżonych.

BACZNOŚĆ pierze puch i kołdry gotowe pierzyny poduszki i bieliznę najtaniej kupisz w firmie
P. SCHEUER
Katowice Słowackiego Nr. 31

Pensjonat Tomkówka
ZAKOPANE BYSTRE DROGA DO KUŹNIC.
Poleca wolnę pokoje z utrzymaniem po cenach zniżonych

Krawiec męski damski i wojskowy
Mieczysław Bobak
Zakopane Stara Polana
Przyjmuje wszelkie obstalunki w zakres krawiectwa wchodzące, wykonanie solidne ceny niskie dla PT Wojskowych i Strzelców rabat.

Pensjonat „BEL-AMI"
Zakopane ul. Piłsudskiego
położony w lesie blisko terenów narciarskich komfortowo urządzony poleca pokoje z wykwintnem utrzymaniem

---

Sklep zabawek oraz pamiątki Zakopiańskie.
Wiktorja HUDASZEK
(-:-) ZAKOPANE, DROGA DO RYNKU (-:-)

Wytworna Pani ubiera się tylko w
Pracowni sukien damskich J. Gajewskiej
ul. Zamoyskiego willa „Gewontówka"
wykonanie terminowe i solidne — Ceny przystępne.

Luksusowy pensjonat
„MARILOR"
ZAKOPANE, UL. KOŚCIUSZKI
Pokoje luksusowo urządzone pełny komfort. Ceny znacznie zniżone.

Willa „Wójciakówka"
Zakopane Bystre
Poleca pokoje po cenach ulgowych

Bukowina-Tatrzańska.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Inseraty zwyczajne — cała strona 500— zł., 1/2 str. — 300 — zł., 1/3 str — 200 zł., 1/4 str 150 zł. 1/6 str. — 100— zł. 1/8 str — 70.— zł, 1/12 str. — 50 — zł. 1/24 str. — 25.— zł., — Inseraty kwartalne z 30% półroczne z 40 roczne z 50 proc. opust. Zasadnicza opłata 1 zł za 1 cm²

Naczelny redaktor: Dr. Jarosław Sawczak. Wydawca: Dr. Jarosław Sawczak

Drukarnia „Tatrzańska" w Zakopanem, Nowotarska 4. Tel. 645.